

Orosháza Városi Önkormányzat
Napköziotthonos Óvodája

**INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI
ELJÁRÁSREND**

2022.

TARTALOMJEGYZÉK

I. A KOCKÁZATKEZELÉS CÉLJA, TARTALMA	3
II. A KOCKÁZAT FOGALMA.....	3
III. A KOCKÁZAT KEZELŐJE	6
IV. A KOCKÁZATKEZELÉSI HATÓKÖR.....	6
V. A KOCKÁZATOK AZONOSÍTÁSA	6
VI. A KOCKÁZAT KEZELÉS	7
VII. A KOCKÁZATKEZELÉS IDŐTARTAMA.....	7
VIII. A KOCKÁZATOK ÉS INTÉZKEDÉSEK NYILVÁNTARTÁSA	7
IX. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	8

I. A KOCKÁZATKEZELÉS CÉLJA, TARTALMA

1. A szabályzat célja

A szabályzat célja, hogy meghatározza az Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája (továbbiakban: intézmény) kockázatkezelési rendszer működtetésének rendjét a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 6.§ (4) bekezdésében és a 7. §-ban foglaltaknak megfelelően, a vonatkozó jogszabályok, valamint a belső szabályzatok rendelkezéseinek figyelembevételével.

A kockázatelemzés során fel kell mérni és meg kell állapítani az intézmény tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatot. A kockázatelemzés rendjének kialakítása során meg kell határozni azon intézkedéseket és megtételük módját, amelyek csökkentik, illetve megszüntetik a kockázatokat.

A kockázatkezelési szabályzat része a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzésnek.

2. A kockázatkezelési szabályzat tartalma

- a kockázat fogalma
- a kockázat kezelője (útvonal)
- a kockázatkezelési hatókör meghatározása
- a kockázat azonosítása
- a kockázatkezelés
- a kockázat időtartama
- a kockázatok és intézkedések nyilvántartása.

II. A KOCKÁZAT FOGALMA

1. A kockázat fogalma

A **kockázat** lehet egy esemény vagy következmény, amely lényegi befolyással van egy szervezet célkitűzésire.

A **kockázat** lehet véletlenszerű esemény, hiányos ismeret vagy információ.

Eredendő kockázat: amely szabálytalanságok vagy megvalósítás során fellépő hibák előfordulásának kockázata, és

Ellenőrzési kockázat: az ezen hibákat vagy szabálytalanságokat meg nem előző, illetve fel nem táró folyamatba be nem épített ellenőrzési eljárásokból fakadó kockázat.

A kockázatok forrása lehet az intézményre nézve **külső eredetű kockázat**, vagy a **saját tevékenysége** (vagy annak hiánya) hatására kialakuló kockázat.

Külső kockázat

KÜLSŐ KOCKÁZATOK	
Infrastrukturális	Az infrastruktúra elégtelensége vagy hibája megakadályozhatja a normális működést.
Gazdasági	Kamatláb-változások, árfolyam-változások, infláció negatív hatással lehetnek a tervekre.
Jogi és szabályozási	A jogszabályok és egyéb szabályok korlátozhatják a kívánt tevékenységek terjedelmét. A szabályozások nem megfelelő megkötéseket tartalmazhatnak.
Piaci	Versenyhelyzet kialakulása vagy szállítói probléma negatív hatással lehet a tervekre.
Elemi csapások	Elemi csapások hatással lehetnek a kívánt tevékenység elvégzésének képességére. A katasztrófavédelmi terv elégtelennek bizonyulhat.

Belső szervezeti kockázat

PÉNZÜGYI KOCKÁZATOK	
Költségvetési	A kívánt tevékenység ellátására nem elég a rendelkezésre álló forrás. A források kezelése nem ellenőrizhető közvetlenül.
Eltulajdonítás, csalás	Eszközvesztés. A források nem elegendőek a kívánt megelőző intézkedésre.
Biztosítási	Nem lehet a megfelelő biztosítást megkötni elfogadható költségen. A biztosítás elmulasztása.

Felújítási	Nem megfelelő egyeztetések miatt a megvalósítási időtartam növekedése. Költségek megnövekedése.
Felelősségvállalási	A szervezetre mások cselekedete negatív hatást gyakorol, és a szervezet jogosult kártérítést követelni.
Vagyongazdálkodási	A helytelenül vagy hiányosan vezetett analitikus nyilvántartásokból adódó eltérések, illetőleg az átgondolatlan vagyongazdálkodásból származó esetleges károk, vagy elvesztés. (Selejtezés nem megfelelő előkészítése)
TEVÉKENYSÉGI KOCKÁZATOK	
Szervezeti célokkal összefüggő kockázatok	Szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárásrendje, Ellenőrzési nyomvonal, Integrált kockázatkezelési eljárásrend, Közérdekű bejelentések és panaszok eljárásrendje dokumentumok hiánya.
Működési	Elérhetetlen/megoldhatatlan szakmai célkitűzések. A célok csak részben valósulnak meg.
Információs	A döntéshozatalhoz nem megfelelő információ a szükségesnél kevesebb ismeretre alapozott döntést eredményez, illetőleg az elkésett információ torzítja a döntések valóságát és megbízhatóságát.
Hírnév	A nyilvánosságban kialakult rossz hírnév negatív hatást fejthet ki. Az óvoda presztízsét a szülők előtt ronthatja az intézmény nem megfelelő munkakultúrája.
Teljesítésigazolási	Az ellenőrizhető dokumentumok nélkül igazolt teljesítések a nem rendeltetésszerű forrásfelhasználáshoz, illetőleg jogszerűtlen kifizetésekhez vezethetnek.
Adatkezelés	Az adatkezelés során a törvénybe nem tartása a személyiségi jogok megsértéséhez vezethet.
EMBERI ERŐFORRÁS KOCKÁZATOK	
Humánpolitikai	A hatékony működést korlátozza, vagy teljesen ellehetetleníti a szükséges számú, megfelelő képzésű személyi állomány hiánya. A nevelési tevékenység minőségét leronthatja a személyes szakmai kompetenciák gyengesége.
Ergonómiai	A munkafeltételek nem megfelelő biztosítása ronthatja a munkateljesítményt és a munkaintenzitást, ezzel együtt a munkahelyi közérzetet.
Egészség és biztonsági	A higiéniai körülmények maximális szintű betartása az óvodákban alapkövetelmény. Az előírások bármilyen szintű

	megsértése biztonsági kockázatot jelent az alkalmazottakra és az ellátott gyermekekre egyaránt.
Motivációs	Az anyagi és erkölcsi ösztönző rendszer anomáliái ronthatják a teljesítményt.

III. A KOCKÁZAT KEZELŐJE

Az intézmény ügyrendjében meghatározott belső szervezeti egységek vezetői felelősek a kockázatok felismeréséért, kezeléséért. A kockázatkezelési tevékenység feladat és hatáskörét a szabályzat, a munkaköri leírások tartalmazzák.

Az Óvodában az integrált kockázatkezelési rendszer koordinálására az Intézményvezető által az Intézményvezető helyettes (általános helyettes) került kinevezésre, mint szervezeti felelős.

Az integrált kockázatkezelési folyamat ütemezését 2022. szeptember 1-től a szervezeti felelősnek úgy kell kialakítani, hogy a folyamatonkénti kockázatok értékelése legkésőbb az adott év augusztus 31-ig elkészüljön.

IV. A KOCKÁZATKEZELÉSI HATÓKÖR

Az intézmény vezetőjének felelőssége és kötelessége az éves költségvetési terv kialakítása, végrehajtása és folyamatba épített ellenőrzése, illetve a tevékenységről való beszámolás során a kockázati tényezők, elemek azonosítása, a kockázatok bekövetkezésének valószínűsítése, a kockázati hatás mérése és semlegesítése.

A kockázati tényezők azonosítása, a kockázati hatás mérése, kockázatok bekövetkezésének valószínűsítése és ennek a valószínűségnek az óvoda tűréshatárán belüli szintre történő csökkentése az intézményvezető által kijelölt kockázatfelelősök hatókörébe tartozik.

A kockázatelemzés kiterjed az intézmény komplex tevékenységi területére.

V. A KOCKÁZATOK AZONOSÍTÁSA

A kockázat azonosítás célja annak megállapítása, hogy melyek az intézmény célkitűzéseit veszélyeztető fő kockázatok.

A kockázatok azonosításához szükséges kockázatelemzés részletes bemutatását az *I.sz. melléklet* tartalmazza.

VI. A KOCKÁZAT KEZELÉS

Az intézményben a kijelölt felelősök részt vesznek az intézményi szintű kockázatelemzési és kezelési tevékenységekben.

Az intézményvezető feladata, hogy beazonosítsa az intézményt fenyegető legnagyobb kockázatok területeit és meghatározza, hogyan reagáljon azokra az intézmény.

A kockázat azonosítással a megfelelő válaszlépések kialakíthatók, így a kockázatok mérsékelhetők.

A költségvetési évre szóló munkaterv/célkitűzések végrehajtását megakadályozó tényezők, kockázatok azonosítását követően a kockázatok kiküszöbölésére vonatkozó válasz/intézkedés meghatározása szükséges.

A hatékony folyamatba épített ellenőrzés a legjobb eszköz a kockázatok kezelésére. a folyamatba épített ellenőrzés hatékonyságát támogatja az ellenőrzési nyomvonal kialakítása. Az ellenőrzési nyomvonal kiépítése alapján lehet a megfelelő kockázatelemzési tevékenységet ellátni.

VII. A KOCKÁZATKEZELÉS IDŐTARTAMA

A kockázatkezelés tevékenységét a vezetői döntések előkészítésénél, a költségvetési tervezés első szakaszaiban kell megkezdeni az adott szervezeti egység vezetőjének.

A költségvetési év során folyamatosan nyomon kell követnie a folyamatokat, frissítenie a megállapításait, illetve ellenőrizni a megtett intézkedések hatásait a kockázatok folyamatos változásával.

VIII. A KOCKÁZATOK ÉS INTÉZKEDÉSEK NYILVÁNTARTÁSA

A feltárt kockázatok, hibák nyilvántartása az intézményvezető feladata. A kockázatos tevékenységek ellenőrzése elsősorban az intézményvezető feladata. Az intézményvezető kockázatelemzési tevékenységét az aktuálisan felmerülő probléma esetén végzi.

A nyilvántartásnak tartalmaznia kell minden kockázatra kiterjedően:

- a bekövetkezés valószínűségét,
- az esetleg felmerülő kár mértékét,
- a kockázat kezelésére javasolt intézkedést,
- a felelős munkatárs nevét.

A nyilvántartás mintáját a **3.sz. melléklet** tartalmazza.

A kockázatos tevékenységek elemzésének felülvizsgálatát a feladatok változása esetén aktuálisan, illetve 4 évente kötelező elvégezni.

IX. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Jelen szabályzat 2022. 09.01.-én lép hatályba.

Az intézményvezető gondoskodik arról, hogy a Kockázatkezelési szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a szabályzathoz csatolt íven (megismerési nyilatkozaton) aláírásukkal igazolják.

Orosháza, 2022. 07. 11.

Németh Gabriella
intézményvezető

KOCKÁZATELEMZÉS

A kockázat értékelési folyamatoknál meg kell határozni a pontos kritériumokat, amelyek a céloknak való megfelelést biztosítják.

Meg kell határozni, hogy:

- mely kockázatok jelentősek,
- mely kontrollok fogják csökkenteni a kockázatot,
- milyen további kiegészítő kontrollok szükségesek,
- milyen jellegű nyomon követés szükséges?

Egy terület tényleges vagy potenciális kockázatának értékeléséhez véleményt kell alkotni az adott terület kulcsfontosságú tényezőinek meghatározása és mérlegelése alapján, amelyek az elvégzett tevékenységekkel, a létező kontroll rendszerekkel, múltbéli és valószínűsíthető jövőbeli eseményekkel, a működési környezettel stb. kapcsolatosak.

A pénzügyi és gazdasági tényezők ebben a folyamatban általában nagyobb hangsúllyal jelennek meg, hiszen általában a pénzügyi kockázatot és a műveletek nagyságrendjét jól jellemzik.

A kockázati tényezők a következőképpen osztályozhatók:

<i>Pénzügyi és gazdasági</i>	bevétel volumene, kiadások, készpénz összege, likviditás és forgó- illetve tőkeeszközök értéke, egyéb befektetett erőforrások értéke, a művelet értéke a szervezet számára.
<i>Magatartási</i>	a vezetők és a munkatársak személyes tulajdonságai és értékei; szerepek és helyzetek; tisztesség, megbízhatóság, motiváció; elszámoltathatóság és kontroll.
<i>Történeti</i>	múltbéli veszteségek, hibák, szabálytalanságok, kontroll vétségek stb. volumene, gyakorisága és oka. Ez a fennálló aggályokat is magában foglalja.
<i>Működési</i>	műveletek mérete, komplexitása, műszaki jellege, láthatósága, érzékenysége, stabilitása; változás mértéke és valószínűsége. A műveletekben, munkatársak személyében és folyamatokban rejlő kockázat; elhelyezkedés, delegálás.

Környezeti

külső tényezők: pénzügyi, gazdasági, jogi stb.; a környezet dinamizmusa; kapcsolódások más rendszerekhez, más műveletektől való függés (pl. informatika); vezetőség, közvélemény aggályai stb.

Belső kontrollhoz kapcsolódó a problémák megelőzésére, észlelésére és korrigálására, a rendszerek gyengeségeinek kiemelésére és kijavítására, a kellemetlen események kezelésére és a célkitűzések elérésének elősegítésére tervezett belső kontrollok megléte és eredményessége. A műveletek és pénzügyi kontrollok, illetve az átruházott kontrollok és delegált hatáskör terjedelme hatást gyakorol majd a szervezet működésére.

Közvélemény

a közvéleményre gyakorolt hatás.

A telephely-vezetők véleményét, megítélést figyelembe kell venni arra vonatkozóan, hogy mely területeket kell nagy kockázatúnak tekinteni.

A kockázat értékelése alapvetően a fent említett, különféle tényezők kvalitatív minősítésén alapul, amely a tapasztalatokra és a rendelkezésre álló információkra támaszkodó megítélést eredményez.

KOCKÁZAELEMZÉSI MÓDSZER

A kockázatelemzés és felmérés célja megállapítani az intézmény kockázatos tevékenységeinek mértékét, jelentőségük szerinti sorba állítani annak alapján, hogy mekkora az egyes kockázatok bekövetkezési valószínűsége, és azok milyen hatással lehetnek a szervezetre, ha valóban felmerülnek.

A magas kockázatú rendszereket gyakrabban kell ellenőrizni.

Az ellenőrzések tekintetében magas prioritású rendszerek beazonosításához nemcsak a kockázatértékelést kell figyelembe venni, hanem más lehetséges tényezők hatását is értékelni kell.

Az Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája kockázat értékelésének kidolgozásánál számba kellett venni a gazdasági folyamatok közül a kockázatos tevékenységeket, amelyek vezetői mérlegelés után a következők lettek:

- Költségvetés tervezése
- Normatíva igénylése
- Beruházás, felújítás
- Közbeszerzési eljárás
- Kötelezettségvállalás
- Bizonylati rend, bizonylatok kezelése, pénzkezelés
- Szabályozottság
- Vagyongazdálkodás, leltározás, selejtezés
- Pályázati dokumentumok kezelése, elszámolás
- Beszámolók
- Követelések behajtása

Kockázati tényezők és alkalmazott súlyozás

1. Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége

- 1.) Kicsi
- 2.) Közepes
- 3.) Nagy

Súly: 6

2. *Előirányzaton belüli gazdálkodás*

- 1.) Stabilan tervezhető
- 2.) Bizonytalan
- 3.) Tervezhetetlen. előre láthatatlan

Súly: 5

3. *Legutóbbi ellenőrzés óta eltelt idő*

- 1.) 1 év
- 2.) 2 év
- 3.) 3 év
- 4.) 3 évnél több

Súly: 4

4. *Munkatársak végzettsége, tapasztalata*

- 1.) az adott szakterületen megfelelő képzettséggel és tapasztalattal rendelkező munkatársak dolgoznak
- 2.) megfelelően képzettek, de nem rendelkeznek elegendő tapasztalattal
- 3.) sok tapasztalattal bírnak, de a szakterülethez nem megfelelő végzettséggel rendelkeznek
- 4.) a kevés tapasztalat és a megfelelő végzettség hiánya a jellemző

Súly: 3

5. *A helyi szabályozás*

- 1.) Megfelelő
- 2.) Hiányos
- 3.) Nem értékelhető

Súly: 3

6. A külső hatások (központi szabályozás, gyakran változó jogszabályok)

- 1.) Kicsi
- 2.) Közepes
- 3.) Nagy

Súly: 2

E szakasz végére kockázatos tevékenységeket besoroljuk magas, közepes, alacsony kategóriákba. A várható kockázatok teljes körének összegyűjtését követően, az egyes kockázatok – azok valószínűsége és a szervezetre gyakorolt hatása alapján – térképen kell ábrázolni.

Kockázati tényezők és alkalmazott súlyozás

Sorszám	Kockázati tényező	Kockázati tényező terjedelme	Súly	Ponthatár
1.	Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége	1 – 3	6	6 – 18
2.	Előirányzat belüli gazdálkodás	1 – 3	5	5 – 15
3.	Legutóbbi ellenőrzés óta eltelt idő	1 – 4	4	4 – 16
4.	Munkatársak végzettsége és tapasztalata	1 – 4	3	3 – 12
5.	A helyi szabályozás	1 – 3	3	3 – 9
6.	A külső hatások	1 – 3	2	2 - 6

A kockázatok **bekövetkezésének valószínűségét** a kockázati tényezők terjedelme és az alkalmazott súly szorzataként kapjuk meg. A **szorzatot** elosztjuk a kockázati tényező maximális ponthatár összegével és a kapott eredmény alapján besoroljuk a bekövetkezés valószínűségét alacsony, közepes, illetve magas osztályokba.

A kockázati térkép elemzése:

A ponthatárok 25 – 79 közé esnek.

- 54 pontig az adott tevékenység alacsony kockázatúnak tekinthető
- 60 és 55 pont között közepes kockázatot jelent a költségvetési szerv számára
- 61 pont fölött kiemelt figyelemmel kell kísérni az adott tevékenységet

A meghatározott tevékenységek kockázatának csökkentése

Az adott tevékenységek kockázatainak mértékét folyamatba épített vezetői ellenőrzéssel és rendszeres, egy időszaktól átfogó vagy céljellegetű ellenőrzéssel lehet csökkenteni. A telephely-vezetők által elvégzett ellenőrzések dokumentálása különösen azért fontos, hogy a problémásabb területek többször visszatérő ellenőrzésekkel nagyobb figyelmet kapjanak.

Az elemzések eredménye

A kockázat elemzés eredménye információval szolgál a stratégiai ellenőrzési terv elkészítéséhez, ami a tényleges rendelkezésre álló erőforrásokat veszi figyelembe.

A stratégiai terv meghatározza azokat a rendszereket, amelyekre vonatkozóan a következő öt éves időszakon belül ellenőrzéseket kell végrehajtani. Évente, az éves tervvel és a megfelelő vezetőségi tagokkal egyeztetett változtatásokkal összhangban kell felülvizsgálni.

Orosháza Városi Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája kockázat elemzése

Kockázati tényező	Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége	Előirányzaton belüli gazdálkodás	Legutóbbi ellenőrzés óta eltelt idő	Munkatársak végzettsége, tapasztalata	Az adott szakterületen a helyi szabályozás	Külső hatások	Pontszám összesen	Kockázat mértéke magas – közepes - alacsony	Felelős
Kockázati tényező terjedelme	1 – 3	1 – 3	1 – 4	1 – 4	1 – 3	1 – 3			
Súlyozás	6	5	4	3	3	2			
Ponthatár	6 – 18	5 – 15	4 – 16	3 – 12	3 – 9	2 - 6			
	A z e l é r t p o n t								
Költségvetés tervezése									Pénzügyi és Gazdálkodási Osztály munkatársa Intézményvezető
Normatíva igénylése									Pénzügyi és Gazdálkodási Osztály munkatársa

									Intézményvezető
Beruházás, felújítás									Pénzügyi és Gazdálkodási Osztály munkatársa Intézményvezető
Közbeszerzési eljárás									Polgármester, Intézményvezető
Kötelezettségvállalás									Polgármester, Intézményvezető
Bizonylati rend, bizonylatok kezelése, pénzkezelés									Pénzügyi és Gazdálkodási Osztály munkatársa Intézményvezető
Szabályozottság									Intézményvezető

Vagyongazdálkodás, leltározás, selejtezés									Telephely- vezetők, Intézményvezető
Pályázati dokumentumok kezelése, elszámolás									Intézményvezető
Beszámolók (éves)									Telephely- vezetők, Intézményvezető
Követelések behajtása									Pénzügyi és Gazdálkodási Osztály munkatársa Intézményvezető

A KOCKÁZATOK ÉS INTÉZKEDÉSEK NYILVÁNTARTÁSA

Dátum	Kockázatos tevékenység	Bekövetkezés valószínűsége	Felmerülő kár mértéke	Kockázat kezelésére javasolt intézkedés	Felelős munkatárs neve

Megismerési nyilatkozat

Az Integrált kockázatkezelési eljárásrendben foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat a munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

Név	Munkakör	Kelt	Aláírás